

Akupunkturakademin

Vårtermin 2017

Grupp 26

WARFARINBEHANDLING ENLIGT TRADITIONELL KINESISK MEDICIN

Examensarbete

Hos Akupunkturakademin Lindborg & Torsell

Författare:

Minna Murto

minna.m.murto@gmail.com

Handledare:

Peter Torsell

mobil: 0720 322 421

Innehållsförteckning

Inledning	3
<i>Syfte</i>	4
Metod	4
Resultat	5
<i>Effekter och bieffekter av warfarin</i>	5
<i>Tolkning av effekter och bieffekter av warfarin enligt traditionell kinesisk medicin</i>	5
Diskussion	6
Referenslista	7

1. Inledning

Warfarin är ett läkemedel som används för att förhindra uppkomst av blodproppar. Det används ofta i förebyggande syfte. Det är ett blodförtunnande medel som också kallas antikoagulantia. Warfarin är den verksamma substansen i läkemedlet som kan ha flera olika namn som Waran i Sverige och Marevan i Finland. Warfarin används i tablettform och en tablett innehåller vanligtvis 2,5 mg av det verksamma ämnet. Läkemedlet är receptbelagd. (Schelin, 2014).

Vanliga indikationer för användning av warfarin är att förebygga djup ventrombos, lungemboli eller komplikationer efter en stor hjärtinfarkt. Det används också ofta med patienter som har förmaksflimmer eller klaffprotes då dessa tillstånd leder till att blodet stannar längre kvar i hjärtat och därmed lättare koaguleras. Dessa koagel kan sedan föras vidare via blodomloppet och fastna någonstans i ett mindre kärl. Warfarin är kontaindicerad om man är överkänslig mot den aktiva substansen, under graviditetens tre första månader och fyra sista veckor samt om man har ökad blödningsrisk. (FASS, i.d.)

Ur traditionell kinesisk synpunkt påverkar warfarin blodet. Blodet, *xue* tillhör en av de fem vitala substanserna bland Qi, Shen, Kroppsvätskor och Essenser. Enligt kinesisk medicin uppstår Blodet från närings-Qi med hjälp av Mjälten. Mjälten skickar närings-Qi uppåt till Lungorna där det blandas med luftens Qi och skickas vidare till Hjärtat där det omvandlas till Blodet. Även Njurarna har sin roll i skapandet av blod. Njurarna lagrar Essenser som i sin tur skapar Märgen. Märgen hjälper därefter till att skapa Blodet. Hela processen att omvandla närings-Qi till Blod hjälps även av ursprungligt Qi. Enligt traditionell kinesisk medicin är det Hjärtat som styr över Blodet. (Maciocia, 2005).

Enligt traditionell kinesisk medicin har Blod flera viktiga funktioner i kroppen. Viktigaste av dem är att nära kroppen. Blodet tillför fukt/vätskor i kroppen vilket leder till bra syn och flexibla muskel och senor. Blodet håller även hud och hår i bra skick och ser till att huden inte blir för torr. Blodet är även en viktig faktor i att förankra Shen dvs. sinnet (Maciocia, 2005) och brist på Blod kan leda till rastlöshet, irritation och dålig sömn. Enligt Maciocia (2005) är det eld i Hjärtat

som skapar blodet. På detta sätt innehåller Blod både yin (själva blodet) och yang (värme) element. Blodet kyler ner överskott av eld och värmer hela kroppen.

Warfarin minskar risken att drabbas av blodproppar eller stroke¹. Enligt Maciocia (2004) är patologin bakom stroke komplicerad. Dessa personer brukar ha brist på Qi och Blod eller brist på Yin. Denna situation skapar sedan slem, vind och hetta som kan leda till stroke.

Ur västerländskt perspektiv kan blodproppar bero på blodkoagel, eller att plack som har samlats i blodkärl lossnar och sedan täpper till något kärl. Plackinlagringar i kärnen kan också i sig stoppa det fria flödet av blodet så att en koagel formas på plats (Ericson och Ericson, 2012). Om man tänker på t.ex. förmaksflimmer är orsaken bakom ökad risk för proppar en oregelbunden hjärtrytm som leder till att blodet stannar kvar i hjärtat längre och riskerar att koaguleras (Ericson och Ericson, 2012). Ur perspektiv av traditionell kinesisk medicin koagulerar Blodet lättare om det blir tjockare. Då finns det inte tillräckligt med vätska i det och stagnation kan uppstå. Överskott av hetta eller eld kan också torka ut och leda till stagnationer.

Enligt traditionell kinesisk medicin är det Hjärtat som är i disharmoni om man har en ojämn puls, som i förmaksflimmer. Detta beror vanligen på Qi- eller blodbrist i Hjärtat eller av ett överskotttillstånd, som blodstagnation, i Hjärtat. (Maciocia, 2004.)

1.1 Syfte

Syftet med denna studie är att undersöka hur läkemedlet warfarin påverkar kroppen från synpunkt av traditionell kinesisk medicin och hur man kan tolka effekter och bieffekter av warfarin i kroppen.

2. Metod

Metod i studien är att hitta effekter och bieffekter av warfarinbehandling från FASS och därefter undersöka hur dessa effekter kan tolkas ur perspektiv av traditionell kinesisk medicin med hjälp av litteratur i ämnet.

---

¹ Stroke kan bero på en blodpropp eller om en blödning i hjärnan men här är frågan framförallt om blodproppar.

3. Resultat

Effekter och bieffekter av warfarin

Warfarin hämmar blodets förmåga att koagulera genom att blockera vitamin K-cykeln. Vitamin K behövs för att skapa några av koagulationsfaktorerna. (Fass, i.d.) Därmed minskar warfarin risken att drabbas av en blodpropp för personer med ökad risk för proppar. Den vanligaste (en av 10 personer eller mer) biverkning för warfarin är oönskade blödningar. Enligt Fass kan dessa blödningar drabba vilket organ som helst. Blödningarna kan vara allvarliga och i värsta fall leda till döden. Risken för allvarliga biverkningar ökar med hög ålder, vid intensiv behandling och om personen tidigare har haft hjärn- eller gastrointestinal blödning. (Fass, i.d.).

En vanlig (en av 100 personer eller mer) biverkning av warfarin är ökad känslighet för warfarin efter långtidsbehandling. Till mindre vanliga (en av 1000 personer eller mer) biverkningar av behandlingen tillhör anemi samt kräkning, illamående och diarré. Det finns också några sällsynta eller mycket sällsynta biverkningar som inte behandlas i denna studie. (Fass, i.d.).

Tolkning av effekter och bieffekter av warfarin enligt traditionell kinesisk medicin

Enligt traditionell kinesisk medicin är det Mjältens funktion att hålla blodet på plats, alltså inne i kärlen. Brist på Mjältens Qi kan därmed leda till blödningar (Maciocia, 2005). Warfarin gör blodet tunnare så att det inte koagulerar lika lätt. Detta kan tolkas på flera olika sätt. Antagligen kylar warfarin ner kroppen så att stagnation som beror på hetta i Blodet minskar. Andelen vätska i Blodet ökar vilket gör blodet mer lättflytande. Blodproppar kan också bero på Slem. Vanligaste orsak bakom Slem är svag Mjälte som inte orkar transformera och transportera kroppsvätskor. Även svaghet i Lungor och Njurar kan bidra till Slem för att Lungorna ska sänka vätskor och Njurarna ska utsöndra och bli av med vätskor. (Maciocia, 2005). Antagligen minskar inte warfarin uppkomst av Slem i kroppen men när blodet blir mer lättflytande minskar risken att drabbas av en allvarlig blodpropp på grund av Slem.

Blodproppar kan även bero på inre vind som har sitt ursprung i obalans i Levern. Sådan vind kan bero på extrem hetta, Lever hetta som flammar upp och skapar vind eller brist på Lever

Blod som skapar vind. Om warfarin kyler ner kroppen minskar risk för proppar som har hetta som bakomliggande orsak.

Biverkningar av warfarin tyder på att det i långa loppet skadar Mjälten och kyler ner kroppen för mycket. Mjälten orkar då inte hålla Blodet kvar i kärlen vilket leder till blödningar. Alla som äter warfarin blöder lättare och det tar längre tid för blodet att koagulera. Detta tyder på att Mjältens Qi inte fungerar lika bra för personer som medicinerar med warfarin. Överdoserings av warfarin kan leda till farligt tunt blod och blödningar. Andra orsak som kan leda till blödningar enligt traditionell kinesisk medicin är hetta i Blodet. Hetta i Blodet kan leda till exempel hudutslag, mörk urin, förstoppning, törst och irritabilitet. Dessa symtom tillhör dock inte till biverkningar av warfarin och därför är det mer sannolikt att blödningsbiverkningar beror på svag Mjälte.

Personer som medicineras med warfarin under lång tid kan få ökad känslighet för dess påverkan. Samma dosering har då större effekt än tidigare. Detta kan tolkas som att långtidsbehandling leder till att Mjältens Qi blir svagare, vilket leder till att mindre mängd läkemedel krävs för att orsaka allvarlig brist på Mjältens Qi.

Mindre vanliga biverkningar av warfarin är anemi, kräkningar, illamående och diarré. Anemi är i traditionell kinesisk medicin ett tillstånd av blodbrist som också kan ha sitt ursprung i svaghet av Mjälten som inte orkar omvandla Närings-Qi och skicka det vidare till Lungorna och Hjärtat så att blod kan skapas. Svag Mjälte kan också orsaka diarré relaterat till fuktansamling i kroppen. Illamående och kräkningar beror ofta på en rebellisk Mage-Qi som flammar uppåt i stället att sänkas nedåt. Mage och Mjälte har ett nära samband med varandra och störningar i Mjältens funktion kan lätt leda till att Magens funktioner störs. För vissa patienter verkar därmed warfarin även skada Magens Qi.

Blödningar som orsakas av överdosering av warfarin kan snabbt behandlas med injektioner av K-vitamin som hjälper blodet att koaguleras. K-vitamin kan därmed hjälpa att stärka Mjältens Qi så att blodet kan hållas på plats.

4. Diskussion

Warfarin minskar effektivt risken för att drabbas av allvarliga blodproppar. Samtidigt kan warfarin leda till allvarliga blödningar. Warfarin minskar risken för blodproppar genom att kyla ner överskotthetta och lösa blodstagnationer. Ibland kan detta leda till att Mjältens Qi försvagas för mycket. Då orkar det inte att hålla blodet kvar i kärlen eller att blodbrist på grund av försämrad omvandling av Närings-Qi uppstår. Även Magens funktioner kan bli störda av warfarin. Patienter som behandlas med warfarin skulle kunna ha nytta av behandling som stärker Mage och Mjälte och framförallt Mjältens Qi. För att bättre behandla dessa patienter behövs en noggrann anamnes för att förstå bakomliggande orsaker bakom deras sjukdomstillstånd.

5. Referenslista

Ericson, E. & Ericson, T. (2012). *Medicinska sjukdomar*. Lund: Studentlitteratur.

FASS för vårdpersonal. Icke daterad. Warfarin Orion. Hämtad 27. januari, 2015 från:
<http://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=20090803000035>

FASS för vårdpersonal. Icke daterad. Waran. Hämtad 8. mars, 2017 från:
<http://www.fass.se/LIF/product?userType=0&nplId=19640101000028>.

Maciocia, Giovanni. 2004. *Diagnosis in Chinese Medicine. A Comprehensive Guide*. Elsevier. Kina.

Maciocia, Giovanni. 2005. *The Foundations of Chinese Medicine*. Elsevier. Kina.

Schelin, Åsa. 2014. *Waran*. 1177 Vårdguiden. Hämtad 27. januari, 2015 från:
<http://www.1177.se/Uppsala-lan/Fakta-och-rad/Lakemedel-A-O/Waran/>